

Onderwerp **Peuteropvang en het voorschools aanbod****Informatie**

Datum	13-9-2021	Overleg gepleegd met:
Behandelaar	Gera van der Leeden	☐ Financieel adviseur: R. Bloem
Zaaknummer	(Z2024075,deelzaak 2318530	☐ Personeelsconsulent:
Portefeuillehouder	E.J. Derks	☐ Medewerker bestuur en juridische zaken: J. de Muinck
Besluitvormend orgaan	College en raad	☐ Communicatieadviseur:
		☐ Inkoopadviseur:
		☐ Team: Beleid en Samenleving
		☐ Naam medewerker:
		☐ Inspraak/adviesorgaan:

Aanleiding/voorgeschiedenis

In de gemeente Midden-Drenthe geven we uitvoering aan peuteropvang en een extra wettelijk voorschools aanbod voor peuters met een (risico op een) taal- en/of ontwikkelachterstand. In 2020 is het wettelijk aanbod Voor- en Vroegschoolse Educatie (VVE) verbreed van 10 naar 16 uur per week. Daarmee zijn ook de reguliere peuteropvang uren verlengd van 6 naar 8 uur per week. De (wettelijke)uitbreiding brengt meer kosten met zich mee. Dit komt doordat de Rijksmiddelen in 2020 zijn verlaagd met ruim € 80.000, de herverdeling van Rijksmiddelen over gemeenten, het sluiten van de AZC locatie in Oranje en de keuzes van de gemeente Midden Drenthe, zoals een brede doelgroep definitie voor indicatie en een brede spreiding van het aanbod over de gemeente.

VVE beleid

In 2020 is een Ontwikkelnota aan de raadsce Zorg en Welzijn voorgelegd om te komen tot een nieuwe Nota voor VVE en een meerjarenbegroting voor de uitvoering hiervan. Voor de ontwikkeling van een nieuwe VVE nota heeft de raad in oktober 2020 uitgangspunten meegegeven. Hiermee zijn in 2021 diverse werkgroepen van start gegaan om het proces en de uitvoering vorm te geven en te voldoen aan de wettelijke vereisten die het Rijk voor peuteropvang stelt. Naast de uitrol van de uitbreiding van uren zijn ook de resultaten van bereik van geïndiceerde doelgroepeuters en de kwaliteitseisen binnen het VVE aanbod aangescherpt.

Resultaat

1. De nota: 'Ieder kind een goede start en een eerlijke kans'
Onderwijskansen beleid 2022-2026.
2. Binnen de Algemene Subsidie Verordening zijn de beleidsregels gewijzigd. ("Beleidsregels voor Peuteropvang en voorschoolse educatie 2022 gemeente Midden-Drenthe" met een kwaliteitskader en een subsidieaanvraagformulier.

We voldoen op dit moment aan andere taken en verplichtingen in de uitvoering van de VVE, zoals het bepalen van een doelgroepe definitie, een kwalitatief educatief aanbod en verhogende activiteiten,

de inzet van een HBO professional en het realiseren van voldoende kindplaatsen binnen de VE locaties. Het VVE aanbod vindt plaats op de peuteropvang binnen de doorlopende leerlijnen van de educatieve instellingen in de IKC's (integrale Kindcentra).

Voorstel

Toelichting voorstel

Peuteropvang

Peuteropvang binnen gemeente Midden Drenthe is actueel en binnen kaders van wet- en regelgeving geregeld. Het doel is dat kinderen zonder of met zo min mogelijk achterstand in groep 3 van de basisschool starten.

Binnen de *reguliere opvang* kunnen alle peuters van 2-4 jaar 2 dagdelen (8 uur per week) naar de peuteropvang. De opvang vindt plaats binnen de educatieve instellingen met een doorlopende leer- en ontwikkellijn. Ouders kunnen hiervoor een kinderopvangtoeslag via de belastingdienst aanvragen. Komen zij hiervoor niet in aanmerking dan is er een gemeentelijke regeling waar zij gebruik van kunnen maken. Alle ouders betalen een inkomensafhankelijke bijdrage.

Binnen de wettelijke taak is er een *extra aanbod* (VVE) binnen de peuteropvang om extra (voorschools) educatief aanbod te verzorgen voor peuters van 2½-4 jaar. Peuters die een risico lopen op een taal en/of ontwikkelachterstand kunnen een indicatie via het consultatiebureau krijgen. Samen met het reguliere deel (8 uur per week) en het extra aanbod (8 uur per week) kunnen deze peuters 16 uur per week naar de VE peuteropvang. Het extra aanbod bestaat uit een erkende educatieve methode. Ook peuters zonder een indicatie die 8 uur per week op de peuteropvang zitten profiteren mee van het aanbod.

In groep 1 en 2 in het basisonderwijs wordt het VVE aanbod eventueel vervolgd met een *beredeneerd aanbod* (vroegschools). Door het verhogen van taalvaardigheden bestrijden we duurdere interventies (bijv. in Jeugdhulp) achteraf. Dit is beter voor het kind en voor onze financiën.

De VVE is voor ouders gratis en de gemeente ontvangt hiervoor van het Rijk middelen in het Onderwijsachterstandenbudget. Deze middelen zijn niet toereikend op basis van de huidige subsidieverlening. De raad heeft in 2020 gevraagd om een meerjarenbegroting.

Bekostiging peuterwerk

Om te komen tot een gelijk stelsel van financiering voor organisaties, is in 2021 een kostprijsonderzoek gestart. Het onderzoek is door het onafhankelijk bureau InnovatieNul13 gedaan.

Er komt een kindgebonden financiering, op basis van een kostprijs. Dit betekent dat niet langer voor peuterstoeltjes wordt betaald, maar op daadwerkelijke afname (peuters x uren x dagdelen per schooljaar van 40 weken). De beleidsregels worden aangescherpt en verduidelijkt voor (SISA-) verantwoording en resultaten.

De kosten (plm. € 25.000) voor het aantrekken van een Hbo coach (wettelijke verplichting per 1-1-2021) en de scholingskosten (gemiddeld € 15.000,- per jaar) zijn *niet* meegenomen in de kostprijs. Huisvestingskosten zijn wel in de kostprijsberekening meegenomen.

Maximale vergoedingsprijs over 2022 bedraagt € 10,88

Op basis van de gegevens die de organisaties hebben aangeleverd is er een maximale

vergoedingsprijs (uurtarief) van € 10,88 berekend. Hiervoor moeten de aanbieders de peuteropvang (schoolbesturen) leveren. De maximale vergoedingsprijs bestaat uit twee delen. Dit zijn:

- het maximum uurtarief van € 8,50 (deze basis kinderdagopvangprijs wordt jaarlijks vastgesteld door het Rijk;
- een opplus voor VE gerelateerde zaken van € 2,38.

Ten opzichte van buurgemeenten en de landelijke kostprijs is de uitkomst van de berekening hoog. Ter vergelijking: een organisatie met een gemiddelde bezettingspercentage van 80% en met een gezonde bedrijfsvoering levert een gemiddelde kostprijs van € 10,44 op. De bezettingspercentage op de groepen in de gemeente Midden Drenthe is 65%. Hierbij behoort een kostprijs van € 10,88. Door te werken met een eerlijke en transparante kostprijs voorkomen we lokaal oneerlijke concurrentie en het dekken van een dure exploitatie.

Meerjarenbegroting 2022 t/m 2026

In onderstaand schema is een meerjarenbegroting opgenomen. Hierbij moet wel worden aangetekend dat uitgaven zijn gebaseerd op de minimale variant op basis van huidige informatie (50 peuters). De bedragen kunnen fluctueren door:

- aantal deelname peuter en peuters met een indicatie (geld-volgt-kind)
- de Rijksmiddelen

<u>Inkomsten OAB 2022</u>		<u>Inkomsten OAB 2023</u>		<u>Inkomsten OAB 2024</u>		<u>Inkomsten OAB 2025</u>	
Eigen middelen	€ 223.638	Eigen middelen	€ 223.638	Eigen middelen	€ 223.638	Eigen middelen	€ 223.638
Asschergelden	€ 73.455	Asschergelden	€ 73.455	Asschergelden	€ 73.455	Asschergelden	€ 73.455
Rijksbijdrage	€ 208.000	Rijksbijdrage	€ 208.000	Rijksbijdrage	€ 208.000	Rijksbijdrage	€ 208.000
	€ 505.093		€ 505.093		€ 505.093		€ 505.093
<u>Extra inkomsten 2022</u>		<u>Extra inkomsten 2022</u>		<u>Extra inkomsten 2024</u>		<u>Extra inkomsten 2025</u>	
Overheveling 2020 en 2021	€ 62.142	Overheveling	€ 53.000	Overheveling	€ 12.058	Overheveling 2021	€ 0
restant corona inkomsten	€ 31.800						
totale inkomsten	€ 599.035	totale inkomsten	€ 558.093	totale inkomsten	€ 517.151	totale inkomsten	€ 505.093
<u>Uitgaven</u>		<u>Uitgaven</u>		<u>Uitgaven</u>		<u>Uitgaven</u>	
VVE minimale variant	506.035	VVE minimale variant	506.035	VVE minimale variant	506.035	VVE minimale variant	506.035
HBO coach en scholing	40.000	HBO coach en scholing	40.000	HBO coach en scholing	40.000	HBO coach en scholing	40.000
	546.035		546.035		546.035		546.035
Tegood	53.000	Tegood	12.058	Tekort	-28.884	Tekort	-40.942

Huisvestingskosten

We stellen aan de IKC één ruimte 'om niet' beschikbaar. In 2 MFA-locaties wordt huur betaald tegen een maatschappelijk tarief. In de kostprijsberekening worden echter huisvestingskosten volledig meegenomen. Dit heeft een negatief effect op de uitkomsten van de berekening.

Dit wordt in 2022 hersteld wanneer de gemeente Midden Drenthe beschikt over een vastgesteld Kwaliteitskader Huisvesting. Mogelijke keuzes zijn:

- of de maximum (basis) uurtarief wordt verlaagd, 1 lokaal om niet blijft in stand, bij meer lokalen is dit voor rekening van de IKC
- of er wordt een huurprijs betaald tegen een maatschappelijk tarief.

VVE	Lasten 2022 (- 2026)	Baten 2022 (-2026)
Huisvestingscomponent	Lokalen om niet	26.698,08
Huurinkomsten: Bovensmilde KidsFirst € 9.930,08 (2021); Westerbork De Groene Borg (KitsP) € 16.768 (2021), Hoogersmilde onbekend.		

Scholingskosten voortvloeiend uit het VVE-aanbod zijn deels meegenomen in de kostprijsberekening. Voor de resterende kosten is het niet vanzelfsprekend dat een gemeente deze vergoed. De laatste jaren zijn deze kosten echter wel gesubsidieerd. Door kinderopvangorganisatie niet direct met een lagere bijdrage te confronteren, zou ter overbrugging een afbouwregeling tot en met 2024 overwogen kunnen worden. Na deze periode komen de scholingskosten, behoudens de bijdrage in de kostprijsberekening, volledig voor de kinderopvangorganisaties.

De Hbo- coach is een wettelijke taak die de gemeente vanaf 1-1-22 uitvoert.

De kosten o.b.v. het huidige aantal van 50 VE peuters ligt rond € 20.000 á 25.000. Dit kan uiteindelijk kan dit oplopen tot 40.000 per jaar (berekend op 98 peuters).

Overheveling 2020 naar 2022

In 2020 is € 32.724 teveel subsidie ontvangen. Dit bedrag wordt in 2021 terugbetaald en overgeheveld naar 2022.

Coronabudget 2021

Van 16 december 2020 tot 8 februari 2021 is de kinderopvang gesloten geweest. Voor de periode verzoekt St. CKC een bedrag van € 792,12 ter compensatie van de eigen bijdrage niet genoten kinderopvang. De factuur is inmiddels ontvangen

Overheveling restant Coronabudget van € 31.800

Deze middelen uit het OAB budget maar zijn toegevoegd aan het algemene coronabudget.

Vanwege het berekende tekort is het rechtmatig dat het bedrag wordt overgeheveld naar FCL 86350 Onderwijsachterstanden voor uitvoering peuteropvang en het peuteraanbod (VVE) voor 2022.____

Alternatieven

Keuzemogelijkheden die invloed hebben op de kostprijs en het verhogen van de bezettingsgraad zijn:

- 1 goede monitoring over daadwerkelijk deelname aantal peuters
- 2 een actievere toeleiding procedure door de GGD/JGZ naar educatieve instellingen voor een goede doorgaande leer- en ontwikkelingslijn. Dit is inmiddels ingezet.
- 3 actieve samenwerking van locaties binnen één wijk/gebied/dorp (Smilde en Beilen)
- 4 onderzoek naar het huisvestingscomponent (of lokaal om niet, of een maatschappelijke huurprijs vaststellen of een oplossing zoeken binnen de nieuw-/verbouw van de IKC'
- 5 het beperken van de doelgroepdefinitie of het VE aanbod alleen inzetten in dorpen waar de taal- en/of ontwikkelachterstanden het meest effect hebben.
- 6 verhogen ouderuurprijs conform landelijke basisregels (eigen bedrijfsvoering aanbieders)

Randvoorwaarden

De subsidie is getoetst aan de Algemene subsidieverordening gemeenten Midden-Drenthe 2008. De subsidieregels kinderopvang 2016 zijn geactualiseerd en sluiten aan bij de nieuwe Nota Onderwijskansenbeleid en geven houvast aan de uitvoering. In de toelichting wordt onder andere in artikel 8 breder uitleg gegeven hoe de onderverdeling voor het verlenen van subsidie eruitziet.

Risico's

- De gemeente Midden-Drenthe vindt het belangrijk dat alle kinderen een goede start en een eerlijke kans verdienen om zonder achterstanden deel te kunnen nemen aan het basisonderwijs. Nieuwe ontwikkelingen en wettelijke taken vanuit de Rijksoverheid zorgen jaarlijks voor afstemming in de uitvoering van het VVE beleid en wijzigingen in de subsidiëring

hiervan. Het kostprijs onderzoek en de meerjarenbegroting geven inzicht in de uitgaven voor de komende 4 jaren.

- De beleidsregels kunnen door het college, onder voorbehoud van goedkeuring van de nieuwe Nota Onderwijskansen door de raad, worden vastgesteld. Hiermee kunnen houders van kinderopvang met voorschoolse educatie een subsidie aanvragen. Bij eventuele afwijzing van de Nota zal worden teruggevallen op de huidige beleidsregels voor subsidie uitvoering.

Financiële gevolgen

- De berekening voor de uitvoering van het peuterwerk en de wettelijk uitvoering voorschoolse educatie is op basis van de beschikbare gegevens en afhankelijk van ontwikkelingen werkeloosheid, verloop coronapandemie en beschikbare middelen. Het huidig aantal doelgroep peuters is op dit moment niet representatief. Wanneer deelname van het aantal peuters toeneemt dan is bij benadering max. € 652.876 nodig. Dit is echter voor nu (nog) een te hoog verwachtings- management. Mocht gaandeweg het jaar blijken dat toch meer middelen nodig zijn door een toename van het aantal peuters, dan komen we terug naar de raad.
- Zoals eerder in dit voorstel naar voren is gekomen, komen we met een Kwaliteitskader Huisvesting Kinderopvang. Hiermee wordt het standpunt in het huisvestingscomponent verduidelijkt.

Personele gevolgen

N.v.t.

Duurzaamheid

N.v.t.

Publicatieniveau

Openbaar

Overig

Op 22 september 2021 vindt uitleg met de schoolbesturen plaats.

Vervolgprocedure/communicatie

Na besluitvorming worden de Nota 'Ieder kind een goede start en een eerlijke kans' Onderwijskansen beleid 2022-2026 en de "Beleidsregels voor Peuteropvang en voorschoolse educatie 2022 gemeente Midden-Drenthe" openbaar gemaakt en op de website geplaatst.

Bijlagen

- Nota 'Ieder kind een goede start en een eerlijke kans' Onderwijskansen beleid 2022-2026.
- "Beleidsregels voor Peuteropvang en voorschoolse educatie 2022 gemeente Midden-Drenthe" met kwaliteitskader en (concept) aanvraagformulier.